

Landgoed Vosbergen

De eerste aanzet van Vosbergen dateert uit 1890. In dat jaar kocht mej. W. Groeneveld een boerderij met bijna 7 ha bos en landerijen. In 1894 werd het voorhuis van de boerderij verbouwd tot zomerhuis. In 1896 trouwde mej. Groeneveld met de heer J. Kraus. Na een verbouwing in 1917 vestigde het echtpaar zich definitief op Vosbergen. Het huis ligt in het centrum van het landgoed en staat bekend als de witte villa.

Sinds 1890 zijn tientallen grotere dan wel kleinere aankopen gedaan. Heide- en veengronden werden bebost of ontgonnen tot stukjes grasland. Omstreeks 1935 telde het landgoed bijna 80 ha. De heer Kraus is overleden in 1937, mevrouw Kraus in 1949, Beiden zijn op het landgoed begraven.

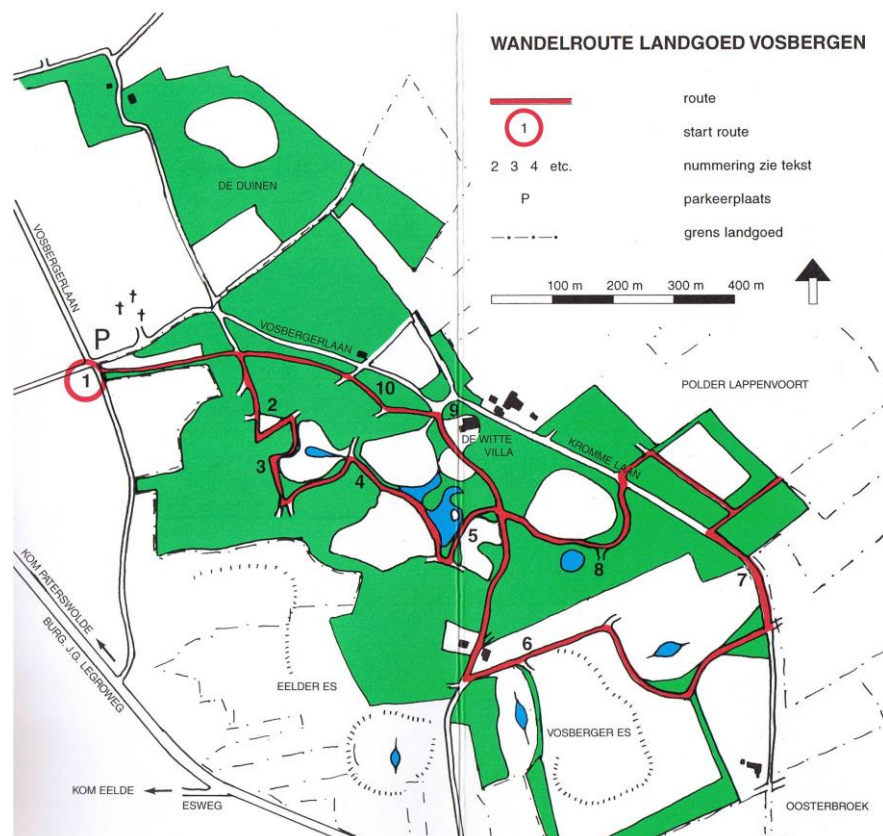
Tot het landgoed behoren nu de villa, omgeven door een parkachtige structuur verwant aan de Engelse landschapsstijl, een boerderij, een viertal in erfpacht uitgegeven voormalige boerderijtjes, 52 ha bos, natuurterrein, vijvers, poelen, wegen, paden en 54 ha bouw- en weiland. Totaal ruim 100 ha. Eigenaar en beheerder van het landgoed is de Kraus-Groeneveld Stichting.

In de Villa is tegenwoordig een museum voor muziekinstrumenten gevestigd.

Wandeling

De route is gemarkeerd door paaltjes met een roomgele kop, waarvan de schuine kant de looprichting aangeeft.

De duur van de wandeling is ongeveer 1,5 uur. De route is aangegeven op het kaartje. De nummers op de kaart corresponderen met de nummers in onderstaande tekst.

1. Ga door de toegangspoort het zandpad op. Naast de poort staan twee lindebomen. Rechts van het pad staan Amerikaanse eiken, haagbeuken en enkele tamme kastanjes. Links langs de grasstrook een groep van vier lawsoncipressen en een wand van sitkaspar. Verderop bestaat het bos hoofdzakelijk uit douglasspar. Er groeien brede stekelvarens en rankende helmbloem. Op de viersprong gaan we rechtsaf en op Y-splitting links aanhouden. In dit gemengd bosje staan beuken en douglassparren. Even verder aan de linkerkant een forse zwarte den.
2. Op de driesprong linksaf. Links het graf van de langgoedstichters omgeven door fraaie lawsoncipressen en een buxushaag. Er staan rhododendrons en een Japanse cipres. Achter het graf groeit de wettelijk beschermde koningsvaren. Het eerste pad rechtsaf. Aan de rechterkant van het pad staat een meer dan 30 meter hoge reuzenzilverspar.
3. Op de driesprong linksaf omhoog. De eiken bij het bankje zijn op 7 januari 1937 geplant ter gelegenheid van het huwelijk van prinses Juliana en prins Bernhard. Op de volgende driesprong linksaf en meteen daarna weer links aanhouden. Rechts een bosperceel met beuk en douglasspar met ondergroei van de brede stekelvaren.
4. Het eerste bospad rechtsaf en bij het houten bruggetje recht doorgaan. Bij de vijver staan vijf grote moerascipressen en een watercipres, allebei naald verliezende boomsoorten. Verderop in het grasland staat een iep die met zijn 20 meter de hoogste iep van het landgoed is.
5. Op het einde van het pad linksaf en na 20 meter direct weer linksaf. Langs de vijver staat tormentil, grote wederik bitterzoet, grasmuur, waternavel, wateraardbei, moerasviooltje, moeraswalstro, scherpe zegge, gele lis en koningsvaren. Voorbij de vijver is aan de rechterkant van een bankje een veelstammige hibacipres te bewonderen. Het pad komt uit op een hoofdlaan (Vosbergerlaan). Hier rechtsaf. Aan beide kanten aarden wallen met daarop beuk en douglasspar. Rechts een laan met oudere beuken en daarnaast een graslandje dat voor een deel met zomereik is beplant. Doorlopen en de zijpaden negeren. Op het eind van de beukenhaag bij de boerderij linksaf. Achter de houtsingel ligt een drassig en verruigd landje met daarin een poel.
6. Op de Y-spitsing linksaf door houten hek. Dit paadje wordt geflankeerd door oude en jonge zomereiken en door struiken: Amerikaanse vogelkers, vuilboom, lijsterbes. Het pad is de oude weg naar de polder. Rechts een mooi uitzicht op de es van Vosbergen, vroeger akkers, nu weiland. Op het einde van het pad rechtsaf en dit paadje blijven volgen. Links zomereiken, lijsterbes en braam met daarachter een pitrus-hooilandje met een gegraven poel. Het is een rustgebied voor reeën. Een aarden wal met oude beuken vormt de scheiding tussen twee graslandjes.
7. Op het einde van het pad linksaf door een houten hek. Naast het fietspad een wal met oude beuken. Even verderop een jong bosje van zomereik met ondergroei van brede stekelvaren. Op de kruising rechtdoor langs de wit-rood gestreepte balk. Eerstvolgende pad rechtsaf door het houten hek. Doorlopen tot het einde van dit pad. Van hieruit een fraai uitzicht over polder Lappenvoort waardoor de oude loop van de Drentse Aa. Loop terug en ga het eerste pad rechtsaf. Aan

het begin staan links een aantal Europese lariksen, een naaldboom die in de winter zijn naalden verliest. Verderop loofhout dat na de storm van 1972 is aan geplant. Rechts een hooilandje met daarin een eiland van zomereik, berk en wilgenstruiken. In het gras groeit gestreepte witbol en reukgras. Op het einde van het pad door houten hek linksaf.

8. De volgende kruising schuin naar links oversteken. In beukenbos ontbreekt ondergroei. Door het moeilijk verteerbare beukenblad en het spaarzame licht dat door de beukenkroon op de bodem kan doordringen, kunnen weinig planten op de bodem gedijen. Op een wat onduidelijke Y-splitsing rechtsaf. De vijver wordt voor een deel omzoomd door rhododendrons. Ook hier een aantal koningsvarens. In de vijver groeit de witte waterlelie. Pijpestrootje bedekt hier daar de bodem naast de vijver. Vlak voor de vijver rechts het smalle pad volgen. Op de T-splitsing rechtsaf. Na de vijver aan de linkerkant een paardekastanje, een esdoorn en een grote rhododendron. Verderop links een uitgedund fijnsparbosje. Op de Y-splitsing links aanhouden.

9. Op de volgende kruising rechtsaf langs de laan met fietspad. Amerikaanse eiken bepalen nu het beeld. Op het grasveld voor de vijver twee beuken, een groene en een bruine. In de zichtas tussen het pad en weiland staan twee robinia's en drie beuken en drie berken waaronder een zwarte berk met zijn bonkere bast. Rechts de tuin van de villa met veel boomsoorten. Aan de overzijde van het pad, in de tuin, een plataan. Links het ANWB-bord met informatie over Vosbergen en rechts een midden op het kruispunt staande linde die door drie bankjes in de vorm van een driehoek is omgeven.

10. Linksaf door het hek. Direct aan de rechterkant een grote douglasspar. Even verder links een kapvlakte met veel adelaarsvaren. Links en rechts zijn amberbomen aangeplant. Op de Y-splitsing rechts aanhouden. Hier staat een douglassparrenbosje met brede stekelvaren en wat witte klaverzuring. Op de volgende kruisingen steeds rechtdoor en doorlopen naar de toegangspoort.

Deze wandeling is uitgezet door en wordt onderhouden door **IVN-afd. Eelde-Paterswolde**.

www.ivn.nl/eeldepaterswolde